

A TARTALOMBÓL

- **Nagycsalád - kis lábnym program hírei**
 - Februári klíma-koordinátor képzés
 - Kislábnym verseny – gyakorlati tudnivalók
- **Klímabarát tippek**
 - Mosogatás – gépi vagy kézi?
- **Klímahírek itthon**
 - Napkorona Bajnokság
 - Csökkentsük a közös költséget
- **Kapcsolódó rendezvények itthon**
 - Tavaszváró komposztmester képzés
- **Klímahírek külföldről**
 - Híd a megújuló energiákhoz
 - A világ első aktív (energiatermelő) háza
- **Olvasnivaló**
 - Az utolsó pillanat
- **Érdekes honlapok**
 - Bicikligépek
- **Klímabarát termékek, szolgáltatások**
 - Mosható női betétek
 - Melegvízre csatlakoztatható mosógép

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Kedves Olvasóink!

Hírlevelünk legfrissebb számában a **Kreatív Közösségekre** szeretnénk felhívni a figyelmet, néhány példát bemutatni, és reményeink szerint inspirációt nyújtani még több kreatív közösség indításához.

Mik is a kreatív közösségek, és vajon kik kezdeményeznek ilyet?

Egy Európai Unió kutatási projekt* meghatározása szerint általánosságban a kreatív közösségek

Innovatív, kreatív polgárok csoportjai, akik önszerveződnek, és felmerülő mindennapi problémáikat, amelyekre sem az állam, sem a piac nem kínál jelenleg választ, innovatív módon oldják meg, miközben társadalmilag és/vagy környezetileg fenntarthatóbb megoldást alakítanak ki.

Nagyon sokféle kreatív közösséggel találkozhatunk: például az előző számunkban bemutatott Átalakuló Wekerle kezdeményezés, a 14. szám nyitóoldalán bemutatott milánói autó-megosztó rendszer vagy a mostani számunk Érdekes honlapok rovatában bemutatott példák

Egy nagyon friss gödöllői kezdeményezés a Regina Fórum, amely egy jól működő külföldi példát igyekszik Magyarországon is meghonosítani. Pilcsik Tünde, a kezdeményezés egyik elindítója, megosztotta velünk:

„Hollandiában és Angliában már igen elterjedtek és népszerűek az ún. Charity Shop-ok. A hazai viszonyok és lehetőségek figyelembe vételével az eredeti koncepciót magyarosítva REGINA Fórum néven indított Jótékonsági Boltot Gödöllőn a REGINA Alapítvány. Céljuk, hogy a válság idején is tovább erősítsék a helyi közösségek fenntarthatóságát és segítsenek a hátrányos helyzetben lévő helyi nőknek és családoknak a munkaerőpiacra jutásban és a társadalmi reintegrációban egyaránt.

A mai magyar viszonyok között – mikor egy kezdő vállalkozónak is havi szinten 50-60-70.000 Ft-ot kell az államnak befizetni akkor is, ha nem termel egy forint bevételt sem – kisvállalkozóként, vidéki munkanélküliként, GYES-ről visszatérőként önfenntartó saját vállalkozást indítani szinte lehetetlen feladat. Hiába az EU-s és magyar döntéshozóktól gyakran hallható hangzatos szlogenek, melyek a vidéki közösségeket, a kisvállalkozásokat és a gyerekvállalási kedvet kívánják serkenteni és hiába a sokmillió munkanélküli és esélyegyenlőségi programok. Ilyen gazdasági és törvényi környezetben az igazán magukon segíteni akaró, sok éve munkanélküli vagy GYES-en lévő nők számára a vállalkozói lét továbbra is leginkább csak naiv álom marad, nem pedig gazdasági realitás.

A REGINA Fórum egy társadalmi kísérlet és egyben a túlélni akaró helyi nők, anyák és családok kezdeményezése és összefogása egy gazdasági és társadalmi szempontból egyaránt fenntartható vidéki közösségi megoldás létrehozása érdekében. Sok mindenre választ ad majd a kísérlet, és a szervezők azt remélik, hogy ha a REGINA Fórum sikeres lesz, akkor tapasztalatai mintát és reményt adhatnak majd a vidéki Magyarország más térségeiben élők számára is. Tapasztalataikat rendszeresen közzéteszik majd a Fórum honlapján: <http://www.reginanet.hu>.”

Mivel a Fórum helyi termelők helyi termékeit árulja, a kezdeményezésnek jelentősek a környezeti hasznai is... Kérjük, ha hasonló kreatív közösségi kezdeményezésekről tud, ossza meg velünk és a többi hírlevél-olvasóval!

A Szerkesztők, Antal Orsolya és Vadovics Edina

További információk, inspiráció, jó példák:

* EMUDE (Emerging User Demands for Sustainable Solutions)

Közösségi önszolgáltató rendszerek kiadvány: <http://www.vedegylet.hu/doc/korwebre.pdf>

Rengeteg példa sok képpel: http://www.sustainable-everyday.net/main/?page_id=19

Fényképgaléria a családi képzésekről

Örömmel értesítünk minden kedves Kislányom képzésen résztvevőt és érdeklődőt, hogy a <http://kislabnyom.hu/galeria.htm> oldalra felkerültek a családi képzéseken készült fényképek! A Galéria menüpont alatt elérhető képeket a képzések helye szerint albumokba rendezve lehet megtekinteni. Jó képnézegetést kívánunk azoknak, akik szeretnék felidézni a képzések hangulatát, szeretnék megkeresni saját magukat a fotókon, vagy akik nem voltak jelen, de kíváncsiak rá, hogy ezek az alkalmak hogyan is nézhettek ki a gyakorlatban.

Februárban klíma-koordinátor képzést tartottunk – a „Nagycsalád – kis lányom” program keretében utolsó alkalommal

A képzésen elsősorban a Kislányom Verseny feladataira, a versenyzés és verseny-szervezés sikereire, nehézségeire, a nehézségek legyőzésre, valamint a nyereményekre fókuszáltunk. Tudásfelmérőnk nem kis fejtörést jelentett a koordinátoroknak, de a képzés végén az erőfeszítéseket „jutalmaztuk” ☺

Kislányom verseny – gyakorlati tudnivalók

Adatfelvitel

Szeretnénk megkérni mindenkit, aki a családi energiatakarékosági versenyben részt vesz, hogy ellenőrizze, rendben felvitte-e az eddigi adatait a karbon-kalkulátorba, megvan-e minden, a regisztrációja óta eltelt hónap! Akinek bármilyen kérdése, gondja van az adatfelvitellel kapcsolatban, kérjük, jelezze nekünk az info@greendependent.org címre!

Hamarosan jön a 4. feladat

A negyedik – utolsóként kiírt – feladatot, amely részben tesztből, részben kifejtő kérdésből áll majd, március első hetében tesszük közzé a www.kislabnyom.hu oldalon.

Az eddigi feladatok, illetve a 4. feladat is 2011. március 20-ig beadhatók, ez a nap a verseny zárónapja is egyben.

Verseny értékelése és nyeremények

Szeretnénk minden résztvevő családot biztatni, hogy versenyezzen, mert **még mindenkinek van esélye nyerni!**

Egyrészt, az **1. és 3. feladatok még mindig beküldhetők, a 4. feladat pedig még csak most jön!** Mivel a versenyben a 4-ből összesen 3 feladatot kell megoldani, ez elegendő a részvételhez.

Másrészt fontos tudni, hogy **a végső pontszámot nem az eddig kapott pontszámok egyszerű összeadásával számítjuk** – minden feladat különböző nehézségű és más maximum pontszámot jelent.

A kapott pontszámokat százalékká alakítjuk, a 100% a következőképpen adódik össze:

1. feladat (háztartási klíma-audit): 30%
2. feladat (Klímabarát téli szünet): 25%
3. feladat (kislányom tudáspróba): 20%
4. feladat (kislányom teszt és auditra vonatkozó kérdés): 25%

Klímabarát ételek a képzésen

A régiónkénti első négy helyezett nyereményei

1. laptop
2. öko-nyaralás az egész családnak
3. kerékpár
4. környezetbarát termékcsomag

Extra nyeremények is lesznek (pl. Cangira kerékpáros táskák, családi belépő családi programra a Kóbuci kertbe, környezetbarát termékek a Zöldboltból) - a felajánlókat ld. itt:

<http://www.kislabnyom.hu/tamogatoink.html>

Mosogatás – gépi vagy kézi?

Vajon akkor vagyunk környezettudatosabbak, ha a szennyes edényeinket kézzel, vagy ha mosogatógéppel mosogatjuk? A kérdés megválaszolása bonyolultabb, mint amilyennek tűnik. A mosogatógépek első generációinak energiahatékonysága és vízfogyasztása alapján egyértelmű, hogy a kézi mosogatás volt a nyertes, de úgy tűnik, a mai modern gépeknek köszönhetően fordul a kocka.

A Bonni Egyetem kutatói nemrég közzétették eredményeiket a témával kapcsolatban, miszerint a modern mosogatógépek feleannyi energiát, hatodannyi vizet, és kevesebb mosogatószert használnak egységnyi mennyiségű koszos edény elmosogatásához, mint egy átlagos kézzel mosogató ember, ráadásul még az edények is tisztábbak lesznek. Szerintük még a leggazdaságosabb és legkörnyezetbarátabb kézi mosogatás sem versenyezhet az új generációs mosogatógépek energia- és vízhatékonyságával. Ennek egyik oka, hogy ezek a gépek már saját vízmelegítővel rendelkeznek, nem pedig a bojlerből „importálják” a forró vizet a mosogatóhoz, ami a jelentős a hővesztés miatt nem gazdaságos, valamint vízfelhasználásuk hatékonysága is nagymértékben növekedett.

Azonban a gépi mosogatásnál is érdemes néhány szempontot szem előtt tartani, ha nem csak az a célunk, hogy a mosogatás nyűgétől megszabaduljunk, hanem környezetünk érdekeit is szeretnénk figyelembe venni:

- Mosogatógépünket csak úgy üzemeltessük, ha teljesen tele tudjuk pakolni! Sajnos a mosogatógépek ugyanannyi vizet és energiát fogyasztanak, ha tele, illetve ha csak néhány edénnyel üzemelnek.
- Ne öblögessük el az edényeket, mielőtt berakjuk a gépbe! Sokan egy kefével, folyóvíz alatt lemossák az edényekről az ételmaradékok nagy részét. Ezzel nagyon megnövelik vízfogyasztásukat, hiszen az előöblítés során közel ugyanannyi vizet használunk, mintha kézzel mosogatnánk. Az utóbbi 5-10 évben gyártott mosogatógépek már képesek a legmakacsabb, odaszáradt szennyeződések eltávolítására is, így alapvetően fölösleges az előöblítés. Ha nem tudunk lemondani erről a szokásunkról, akkor legalább használjunk hozzá hideg vizet.
- A következő tipp, amellyel jelentős energia-megtakarítást érhetünk el, ha kihagyjuk az edényszárítási programot. Az öblítéshez használt víz legtöbbször elég forró ahhoz, hogyha kinyitjuk a gép ajtaját, gyorsan elpárolog. Néhány perc várakozás után így is száraz edényeket pakolhatunk el a szekrénybe.
- Előöblítést csak különösen makacs szennyeződések esetén alkalmazzunk!
- Fontoljuk meg, hogy milyen mosogatógépet vásárolunk! Lehetőség szerint válasszunk energia- és víztakarékos berendezést, amely minél több mosogatóprogrammal rendelkezik. Az energia nagy részét (60%) a gép vízmelegítésre fordítja, így általában igaz az, hogy minél kevesebb vizet használ berendezésünk, annál kevesebb energiát is fogyaszt. Azt is érdemes megjegyezni, hogy minél újabb a berendezés, annál jobb mutatókkal rendelkezik ezen a téren. A különböző energiacímke-információk között nem nehéz eligazodni, a három betű jelentése különböző információt tartalmaz: az első jelölés az energiafelhasználást, a második a mosási hatékonyságot, a harmadik a szárítási hatékonyságot jelzi és mindhárom kategóriában az „A” jelölés jelenti a csúcst, azaz a legtakarékosabb/leghatékonyabb minősítést. Ma már olyan gépeket is lehet kapni, amelyek energiatakarékos szárítófunkcióval rendelkeznek, melynek során melegítés helyett a szoba levegőjét egy ventilátor segítségével bevezetik az edényekhez, és így szárítják meg azokat.
- Lehetőleg válasszunk környezetbarát, növényi alapanyagú mosogatószereket, tablettákat, amelyeket ma már nálunk is több helyen meg lehet vásárolni.

Akkor tehát jobban tesszük, ha mosogatógépet használunk?

Mosogatni senki sem szeret, és az új kutatások eredményei láttán azt gondolhatjuk, hogyha új mosogatógépet vásárolunk, akkor nemcsak ettől a kellemetlen tevékenységtől szabadulhatunk meg, hanem még környezetbarátok is leszünk. Nem feltétlenül. Fontos megjegyezni, hogy a mosogatógépek, ha nem környezettudatosan vannak használva, sokkal több energiát és vizet is fogyaszthatnak, mint a kézi mosogatás. Fontoljuk meg tehát, hogy a fent említett szempontok közül melyeknek tudunk eleget tenni. Egy 1-2 fős családban, ahol sok időt kell várni, mire megtelik a mosogatógép, és gyakran csak részlegesen megpakolva üzemel, környezeti szempontból valószínűleg jobb, ha a kézi mosogatást választjuk. Ugyanígy, ha edényeinket mindig előmosogatjuk, mielőtt bepakoljuk a gépbe, szintén takarékosabb, ha a hagyományos módszert választjuk. Ezzel szemben egy nagycsaládban komoly megtakarítások érhetők el a berendezés optimális használatával. Szintén érdemes megjegyezni, hogy a cikk elején említett felmérések nem veszik figyelembe a mosogatógépek teljes életciklusát, vagyis azt, hogy a gyártásuk, szállításuk, illetve hulladékká válásuk során mekkora terhelést jelentenek a környezetre. Ha tehát környezettudatosak vagyunk, és eldöntöttük, hogy új mosogatógépet veszünk, érdemes ennek is utánajárni, és minősített környezetbarát gépet választani.

Források: <http://www.treehugger.com/>, <http://www.about.com/>, <http://www.aceee.org/>, <http://www.otthontudos.hu>

Önkormányzatok versenyeznek a legtöbb napenergiáért

Második évéhez érkezett Magyarország legnagyobb, független, napenergiát népszerűsítő programja, a Napkorona Bajnokság.

Idén is száznál több magyar önkormányzat méri össze erejét egy nemzetközi kezdeményezés, a RES Champions League (azaz a Megújuló Erőforrások Bajnoki Ligájának) magyar fordulójában. A Napkorona Bajnokságon azok a települések nyernek meg, amelyek területén a lakosok számához viszonyítva a legmagasabb a napenergia felhasználása.

Így bár Nagypáliban alig 500-an laknak, mégis a 305 négyzetméternyi napkollektorral a 2010-es versengésben kategóriájuk abszolút nyerteseként kerültek ki. Óbuda egyetlen épületen, az ország legnagyobb lakóházán elhelyezett napkollektor-mezővel lett az 50 000-nél nagyobb lakosságszámú kategória tavalyi bajnoka. A Faluház 1500 négyzetméterével nem csak a kerület nyert: a 884 lakásban élők a használati melegvizük előállításakor profitálnak a nap erejéből.

Az ügyesség itt is elengedhetetlen. Egy polgármester például azzal, hogy egy napos beruházás mellett dönt, hogy felkutatja az éppen aktuális hazai és nemzetközi pályázatokat, vagy, hogy meggyőzi a településen élőket a fejlesztés fontosságáról sokat tehet – akár győzelemre is viheti városát, vagy falvát. A „győzelem” ebben az esetben azt is jelentheti, hogy például 70 százalékkal csökken a gázenergia-költség egy önkormányzati épület, egy óvoda esetleg egy kórház esetében. 2010-ben Orosháza törekvéseit a franciaországi Dunkerque-ben megtartott európai díjátadón ezüstéremmel ismerték el.

A hazai önkormányzatoknak április közepéig gyűjthetik össze az adatokat: mekkora napkollektor felület található településükön, illetve mekkora a napelemek összteljesítménye, hogy a május 5-i budapesti, illetve a június 5-i prágai nemzetközi díjátadón jó eséllyel vehessék át a díjukat.

Forrás: http://zoldter.hu/energia/20110209_napkorona_bajnoksag_onkormanyzat_energia

További információ: <http://napkoronabajnoksag.hu/>

Így csökkenthető fillérekre a közös költség

Legalább másfél milliárd forintot és 30 gigawattnyi energiát lehetne országosan, éves szinten megspórolni a társasházi lépcsőházak világításának korszerűsítésével - a társasházkezeléssel és üzemeltetéssel foglalkozó City-Premier szakembereinek számítása szerint. A 14 ezer háztartás fogyasztásának megfelelő energia megtakarítása közel 20 ezer tonnával csökkentené a hazai széndioxid kibocsátást. Annak ellenére csekély az érdeklődés a kiadáscsökkentő megoldások iránt, hogy a szükséges műszaki átalakítások nem jelentenek többletkiadást a lakóközösségek számára.

... Az egyre több közösséget fenyegető eladósodási folyamat megállításnak legkézenfekvőbb módja a pazarlás megszüntetése, a közös költség 60 százalékát kitevő energiakiadások csökkentése lenne. Az áramfogyasztás a led-technológia térnyerésével radikálisan mérsékelhető. A hagyományos izzók lecserélése a közös helyiségekben led-világításra legalább 60-75 százalékkal alacsonyabb összegű áramszámlát eredményezne.

A gyakorlatban például egy, a cég kezelésében lévő tízemeletes, 428 lakásból álló paneltársasház esetében a lépcsőházi világítás felújítása a 654 ezer forintos havi elektromos kiadást 201 ezer forintra csökkentené. A szükséges korszerűsítés 16 millió forintból végezhető el, a lakóknak azonban még hitelfelvétel esetén, a törlesztési idő alatt sem kell többet fizetniük a közösbe, hiszen a megtakarítás fedezi a részleteket. A beruházás 2 és fél év alatt megtérül, az azt követő 15 évben a társasház lakóközössége 280 millió forintot spórolna meg a közvilágításon - érvelt az átalakítás mellett a szakember.

Forrás és további információ: http://penzcentrum.hu/cikk/1026815/1/igy_csokkentheto_fillerekre_a_kozoskoltseg

SKV a Nemzeti Energiastratégiához

A stratégiai környezeti vizsgálat (SKV) lehetőséget teremt majd arra is, hogy a fenntarthatóság alapelveinek teljesülését esetleg gyengítő célokat, a környezetre kockázatot jelentő beavatkozásokat már a stratégia kidolgozása során feltárja és javaslatokkal segítse a stratégia kidolgozóit.

A kidolgozás alatt álló energiapolitikai dokumentum erőteljesen figyelembe kívánja venni a fenntartható fejlődés követelményeit, az energiastratégiának hangsúlyosan támogatnia kell a versenyképesség javítását, az ehhez kötődő stratégiai környezeti vizsgálat (SKV) legfontosabb feladata a megelőző típusú környezetvédelem - olvasható a **Nemzeti Fejlesztési Minisztérium (NFM) közleményében**.

A kormány valószínűleg júniusban fogja benyújtani az Országgyűlésnek az energiastratégiát, amelyet várhatóan országgyűlési határozatként fogadnak majd el. Az SKV kidolgozása 2011. február 15-én indul; ettől kezdve az érdeklődők a <http://www.kormany.hu/hu/nemzeti-fejlesztési-minisztérium/klima-es-energiaugyi-allamtitkarsag> honlapon tájékozódhatnak, ahol a készülő munkaanyagok letölthető formában is rendelkezésre állnak majd.

Forrás és további információ: <http://www.greenfo.hu>

XVI. megújuló energetikai és energiatakarékossági konferencia és szakvásár

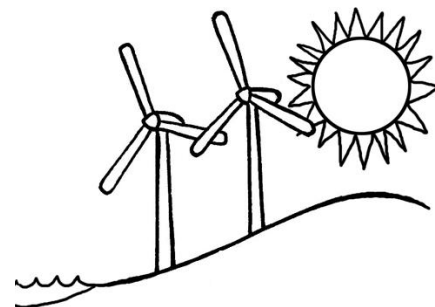
Időpont: 2011. márc. 3-4.
Helyszín: Sopron – Wels (Ausztria)

A Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségének (MTESZ) Veszprém Megyei Szervezete 2011-ben is megszervezi hagyományos megújuló energetikai és energiatakarékossági konferenciáját Sopronban és az ausztriai szakvásár látogatást Welsben.

A vásár kiemelt szakterületei: napenergia hasznosítás, biomassza hasznosítás, hőszivattyúk alkalmazása, energiatakarékos építészeti megoldások.

Forrás: http://www.greenfo.hu/programajanlo/programok_item.php?id=5361&kateg=0

További információ és jelentkezés: <http://www.mtesz-veszprem.hu/rendezvenyek.php>

Tavaszcímő komposztmester képzés

Időpont: 2011. febr. 26.
Helyszín: 1141 Budapest, Vezér út 112.

A Komposztforum Magyarország Egyesület 2011. február 26-án, szombaton egy napos komposztmester képzést tart az ELTE Vezér úti Kollégiumában.

Miről lesz szó?

- Mit, hol, miben, miért és hogyan komposztáljunk?
- Elméleti és gyakorlati tudni- és tennivalók.
- Komposztálható és nem komposztálható anyagok, konyhai- és kerti zöldjavak kezelése.
- Különböző komposztáló eszközök bemutatása.
- Segédanyagok használata.
- Serkentő oldatok elkészítése.
- Komposztforgatás, rostálás, keverés – gyakorlati bemutató.
- Kérdezz-felelek!

Forrás és jelentkezés: <http://www.komposztmester.hu/>

14. Lakástrend Kiállítás - Zöld technológiák és öko-design

Időpont: 2011. márc. 4-6.
Helyszín: Budapest Múcsarnok

A 14. Lakástrend Kiállítás az öko-design, a fenntartható lakás, a környezetbarát zöld technológiák szellemiségében 2011. március 4-6-ig várja látogatóit a Múcsarnokban!

Napjaink leginnovatívabb lakberendezési trendjei, valamint a hazai és külföldi designerek seregszemléje mellett a Lakástrend idén is kiemelt teret szentel a 'madeinhungary' magyar designereket és iparművészeket bemutató tárlatának.

Az év legfontosabb lakberendezési szakkiállítása ezúttal is igyekszik meghaladni saját kereteit. 2011 tavaszán a Múcsarnok Apsziszából indul útjára a Made in Budapest, design-alapú városimázs mozgalma. Szőke Gábor Miklós gigantikus trónszék-installációja adja meg az alaphangot, amit többek között egy élő, lélegző zöld fal és egy interaktív öko társasjáték egészít majd ki.

Forrás: http://www.greenfo.hu/programajanlo/programok_item.php?id=5405&kateg=1&PHPSESSID=80cf22398a63e5c287a4b2dedb0e6bf5

További információ: <http://www.lakastrend.hu/>

Évszázadokra megoldotta a fűtést egy francia kisváros

Egy nyugat-franciaországi kisváros, Jonzac igazi kincsre bukkant, ami - mondhatni - szinte örökre megoldja a település energiaproblémáit. A város teljes energiavertikumát két geotermikus forrásra építi.

Jelentős részét fürdők létrehozására használták, ami szinte mágnesként vonzza a belföldi turistákat, így a városka jelentős idegenforgalmi bevétellel számolhat évről évre. Ezenkívül a teljes fűtésrendszere is a geotermikus forrásokra épül. Ez persze azt is jelenti, hogy Jonzacra nem jellemző a világon mostmár mindenhol kritikussá váló szénhidrogén-függőségtől. Magyarország geotermikus forrásainak mindössze 0, 3 százalékát használja fel, pedig az USA és Kína mellett igazi geotermikus világhatalomnak számít az ország viszonylag könnyen elérhető hévizei miatt.

Forrás: <http://ozonenetwork.hu/ozonenetwork/20110215-geotermikus-energia-tavfutes-evszazadokra-megoldotta-a-futes-egy-francia.html>

Híd a megújuló energiákhoz

Egy olasz tervezőcsapat új konstrukciója, a "Nap-Szél" híd nem kevesebb, mint 115.000 háztartást tudna ellátni kizárólag megújuló energiaforrásokból.

A Gizmagban és a Dicovery-n is közzétett [elképzelés](#) Francesco Colarossi, Giovanna Saracino és Luisa Saracino közös agyszüleménye. Konceptiójuk az Olaszországban kiírt „Solar Park Works - Solar Highway” újrahasznosítási pályázat egyik pályaműve, melyben a nevezőknek egy Bagnera és Scialla városok között átnyúló autópálya-viaduktot kellett modernizálniuk. ...

A tervezők 26 szél turbinát integrálnának a híd tartószerkezetébe, és az útburkolatot sem hagyják érintetlenül - a hagyományos szürke aszfaltot napelemek sűrű hálózata váltja fel, amiket egy erős, ugyanakkor átlátszó borítás véd majd meg a forgalom által támasztott viszontagságokkal szemben.

A két rendszer együtt évente 36 millió kWh energiát termel, és egyáltalán nem zavarja a forgalmat, illetve a forgalom sem zavarja az energiatermelést. Az olasz tervezet második díjat nyert a pályázaton.

Forrás és további információ: http://www.sg.hu/cikkek/80090/hid_a_megujulo_energiakhoz

Home for Life - A világ első aktív (energiatermelő) háza

A *Home for Life* nevű családi ház Lystrup településen található, Dánia második legnagyobb városa, Aarhus mellett. A világ első *aktív - tehát energiatermelő* - házaként épült, alapos kutatás és tervezés eredményeként, amely utat mutat az építészetben a jövő remélt, alacsony CO₂-kibocsátású épületeinek új generációja felé. A 200 m² alapterületű, CO₂-semleges épület alapvetően a Nap energiáját használja fel. Az energiaigények csökkentését 7 m² napkollektor, 50 m² napelem, valamint hőszivattyú biztosítja, a hálósobákba és a konyha-étkező terébe jutó fény mennyiséget napelemes vezérlésű tetőablakok szabályozzák.

Ezen felül minden tetőablak rendelkezik dinamikus, napelemes működésű belső árnyékolóval és külső napellenzővel. E környezetbarát sajátosságok teszik egyedivé a Home for Life projektet a fenntartható épületek között, mivel a házat úgy tervezték, hogy több energiát termeljen, mint amennyit elfogyaszt élete során. 9 kWh/m²/év becsült energiátöbblettel számolva, mintegy 40 év alatt a ház annyi energiát állít majd elő, mint amennyit felhasználtak az építőanyagainak előállításához, így a mérleg ezen a ponton fog kiegyenlítődni - ezután pedig már csak energianyereség fog keletkezni.

Forrás és további információ: <http://epiteszforum.hu/node/17890>

Átmenetileg leállt a brit kormány az erdők eladásával

Év eleji első hírlevelünkben (13. hírlevel, letölthető: www.kislabnyom.hu) beszámoltunk róla, hogy Nagy-Britannia kormánya az Erdészeti Bizottság (*Forestry Commission*) tulajdonában lévő angliai erdők (értsd: szinte minden maradék erdő) eladását tervezi a területek iránt érdeklődő fejlesztőknek, helyi közösségeknek, vállalatoknak. Azaz a büdzsé lukait fákkal igyekszik tölteni a kormány. A tiltakozás óriási, különösen, mert a meghatározott hektárak mellett egy-egy falunak, közösségnek szinte esélye sem marad megszerezni a saját települését övező erdőt. A **38 Degrees** (<http://38degrees.org.uk/>) nevű szervezet által írt tiltakozó petíciót eddig 534 ezren írták alá! Szerintük ennek is köszönhető, hogy a képviselők 40.000 hektár „közérdő” értékesítésével mégis várnak és átgondolják, hogyan tudnák megvédeni az erdős területeket. Az újdonsült erdőtulajdonosokat ugyanis - az első értékesítési terv szerint - semmi nem kötelezi majd a flóra és fauna életben tartására.

Forrás és további információ: <http://www.guardian.co.uk/environment/2011/feb/11/english-forest-sell-off-on-hold?&CMP=EMCENVEML1631>

Az utolsó pillanat

Jane Goodall egyike a világ vezető természetvédőinek. Számos könyvet írt, hírnevet szerzett a tanzániai Gombe Nemzeti Parkban végzett csimpánzokkal kapcsolatos munkásságával éppúgy, mint az összes faj megvédéséről és megőrzéséről világszerte tartott népszerű előadásaisal. Marc Bekoff a boulderi Colorado Egyetem biológiai professzora, számos, a témával kapcsolatos könyv szerzője.

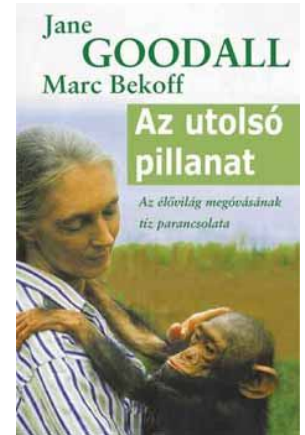
A két világhírű viselkedéskutató összeállította azt a tíz parancsolatot, amelyet a bolygó gondnokaként tiszteletben kell tartanunk. Személyesen és meggyőzően érvelnek amellett, hogy ha működtetjük a parancsolatokat az életünkben, akkor a Föld és valamennyi lakosa képes lesz harmonikusan együtt élni.

Az utolsó pillanat kiterjeszti az állatokkal együtt élő kötelezettségeit, hiszen természetesen mi, emberek is az állatvilág részei vagyunk. Arra szólít fel, hogy tiszteljük az élőlények közötti kapcsolatrendszerét, amikor az élőlényekkel való törődést tanuljuk, és becsüljük meg minden fajt.

Szerzők: Jane Goodall és Marc Bekoff

Kiadja: Gabo Kiadó, 2008

Forrás: <http://egyuttazallatokert.freeblog.hu/>

Klímamentő tábla

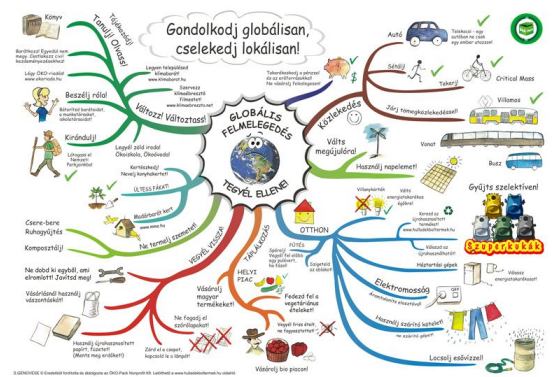
Gondkoddj globálisan, cselekedj lokálisan!

Az ÖKO-Pack Nonprofit Kft. jóvoltából egy újabb látványos és hasznos eszközzel, az úgynevezett „Klímamentő táblával” gazdagodik a hazai környezetvédelmi szemléletformálás folyamatosan bővülő eszköztára.

A „Klímamentő tábla” a **Hulladékból termék c. környezetvédelmi szemléletformáló kiállítás honlapjáról** ingyenesen letölthető, kinyomtatható – a tanulmánnyal együtt, de eredeti méretben (3x4 m) akár nyomdai áron meg is vásárolható.

A táblához kapcsolódó tanulmány részletesen bemutatja életmódunk, gondolkodásunk és társadalmi intézményeink azon területeit, amelyeken sürgősen változtatnunk kell ahhoz, hogy elkerüljük a katasztrofális környezeti változásokat. A tábla szlogenje, a „Gondkoddj globálisan, cselekedj lokálisan!” pedig arra hívja fel a figyelmet, hogy az ismeretek birtokában mindenkinek saját környezetében tegye meg az első szükséges lépéseket – mindannyiunk érdekében.

Forrás: <http://kornyeztbarat.hulladekboltermek.hu/fenntarthato/klimamentes/>

The Post Carbon Reader – A fosszilis erőforrásokon túl avagy hogyan kezeljük a 21. század fenntarthatósági krízisét

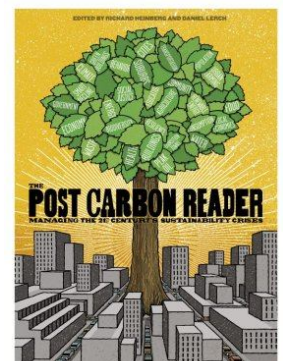
Milyen kapcsolatban állnak egymással századunk globális problémái: az energiakrízis, az élelmiszerhiány és a klímaváltozás? Hogyan oldhatjuk meg az egyik problémát anélkül, hogy egy másikat még súlyosabbá teszünk? A Post Carbon Reader című, egyelőre még csak angol nyelven elérhető esszégyűjtemény a világ legprovokatívabb gondolkodóinak korunk égető kérdéseivel (a megújuló energiaforrásoktól kezdve a városi gazdálkodáson át a társadalmi igazságsággal és a rugalmas közösségekkel) kapcsolatos munkáit tartalmazza.

A Post Carbon Institute 2009-ben 29 fenntarthatósági gondkoddót kért meg, hogy válaszoljanak arra a kérdésre, hogyan lehet a rugalmasság, a fenntarthatóság és az igazságság felé történő átalakulást előmozdítani. Így született meg ez a lenyűgöző kötet, amely betekintést nyújt a mai kor globális kríziseinek bonyolult kapcsolatrendszerébe, és bemutat néhányat a legígéretesebb megoldási javaslatok közül.

Szerkesztők: Richard Heinberg and Daniel Lerch

Kiadja: Watershed Media, 2010

Forrás: <http://www.sustainablecitiesnet.com/movements/the-post-carbon-reader/>

Maya pedal – Bicikligépek

<http://www.mayapedal.org/>

Az 1997-ben alakult Maya pedal nevű guatemalai civil szervezet kreatív módon próbál könnyíteni a helyi emberek mindennapjain. Ki gondolná, hogy egy kerékpárt mennyi mindenre lehet használni biciklizésen kívül....

Angol nyelvű honlapjuk szerint a szervezet a Kanadából és az Egyesült Államokból adományozott kerékpárokat összegyűjti, és vagy felújítja, vagy pedig átalakítja és különböző pedállal hajtott gépeket készít belőlük. Ezek az eszközök sokféle célra felhasználhatók, amelyekhez egyébként elektromosságra (amely gyakran nem elérhető) vagy kézi munkaerőre (amely sokkal kevésbé hatékony) lenne szükség. Ezek a bicikligépek könnyen használhatóak, a helyi igényeknek megfelelnek, biztosítják az egészséges testmozgást, ingyen vannak, és ami nem elhanyagolható szempont, hogy környezetbarátak. Legyen az vízpumpa, daráló-, turmix- vagy cséplőgép, cserépvető vagy diótörő, ezek a „biciklireinkarnációk” mindenféle igényt kielégítenek.

Hogyan főzzünk a Nap segítségével?

<http://solarcooking.org/>

A Solar Cookers International civil szervezet azt tűzte ki célul, hogy megismerteti és megtanítja az embereket, hogyan lehet a nap hőszugárzását felhasználva főzni. Ez különösen azokon a területeken hasznos, ahol az év nagy részében süt a nap, illetve a főzéshez szükséges energiaforrások kimerülőben vannak. Ilyen például Afrika, ahol ma már több, mint 30 000 család alkalmazza ezt a módszert, ezzel megszabadulva az összegyűjtött tűzifa sokszor mérőföldeken át történő cipelésétől.

A fenti honlapról azt is megtudhatjuk, hogy pontosan hogyan működnek a naptűzhelyek, illetve milyen fajtáik vannak. A legelterjedtebb a képen látható panel-tűzhely, amely lényegében fényvisszaverő anyaggal bevont kartonlapokból áll, és nagy hatékonysággal gyűjti össze és veri vissza a nap melegét a beletett sötét színű, lapos edényben található ételre, amely így olyan magas hőmérsékletre hevül, hogy egyszerűen megfő.

Vacsorázz fantasztikus emberekkel!

<http://www.grubwith.us/>

Az iskolás, főiskolás, egyetemista évek után egyre nehezebb új barátokat találni... Ez a kezdeményezés ebben igyekszik segíteni: két amerikai fiatal ötletére alapulva indult a honlap, amelynek segítségével, feltéve, ha szeretjük a finom ételeket, szeretünk új konyhákat kipróbálni, és evés közben szeretünk jókat beszélgetni, új barátokra lelhetünk.

A grubwith.us honlap segítségével 3 egyszerű lépésben találhatunk magunknak asztaltársaságot: (1) kiválasztjuk a helyet, ahol enni szeretnénk, (2) helyet foglalunk, és (3) elmegyünk a vacsorára.

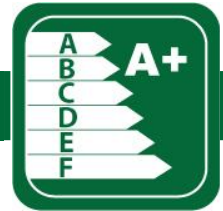
Étkezőből étterem: miért is ne lássunk vendégül másokat otthonunkban?

<http://www.super-marmite.com/meals>

Szintén az étkezést, finom vacsorákat használja a helyi közösség formálására az „étkezőből étterem” kezdeményezés, amely Európa több országában jól működik: a fenti honlap nemzetközi, a kép egy holland kezdeményezést illusztrál, amelyről korábban már a **GreenDependent honlapon is hírt adtunk**.

Az ötlet lényege, hogy a vacsora készítője megnyitja étkezőjét és vacsoráját a helyi közösség számára: előre meghatározott menüt, előre meghatározott összegért kínál helyi emberek számára - a vacsorára, amíg szabad hely akad, szabadon be lehet jelentkezni. A vacsora előtt, közben és után a vendégek megismerkedhetnek, új kapcsolatokat, együttműködések alakulhatnak... miközben mindenki jól érzi magát.

Mosható női betétek

„Tételezzük fel, hogy minimum 500 millió nő használ eldobható intim betéteket egész élete során a világon – ez nagyjából 3.4 trillió eldobott betéetet és tampont jelent, plusz természetesen rengeteg csomagolóanyagot, kiegészítőt terméket, hulladékgyűjtő zsákokat, szállítást stb.” (www.gladrags.com)

Nagyanyáinknak még nem volt eldobható egészségügyi betétjük, maguk varrták és mosták a „felkötőt”. Úgy néz ki – nem nosztalgiaiából -, de a textil visszatért: nálunk egyelőre nem nagyon hallani róla, de az USA-ban és több európai országban egyre nagyobb rajongótábora van a mosható, általában bio pamutból készülő textil intim betéteknek. Nem csak a textil pelenka lehet öko választás! A beszámolók mind lelkesek, akik egyszer kipróbálják, többé nem vágnak a műanyag betétekre. A mosható betétek kényelmesebbek, olcsóbbak és egészségesebbek is!

Nálunk jelenleg két fajta termék kapható.

Popolini - Mosható higiéniai betét, amely patenttal rögzíthető. 2 db kivehető nedvszívó betéttel. 5 db-os kiszerezésben, mosóhálósával együtt kapható. Anyaga: 100% biopamut. **Ára:** 5 db 3.860 Ft

Imse Vimse - Szárnyas női betétek, patent záródással a szárnyakon. Minden női betét Pul vízhatlan, légáteresztő réteggel van ellátva. Anyaga 100% biopamut. **Ára:** 3 db 3.390 Ft

Aki szeret varrni, maga is elkészítheti a betéteket! Szabásmintát ld. pl. itt:
<http://www.tinybirdorganics.com/organiccotton/clothpads.html>

Popolini

Imse Vimse

Kézzel varrt betét

Csapra szerelhető vízfogyasztásmérő

Valószínű nem élnénk akkora (víz-)láb(nyom)on, ha a háztartás minden vizes berendezése az orrunk alá dörgölné a fogyasztásunkat. Három diák három éve mélyebben elgondolkodott ezen, és három különböző csapra szerelhető vagy csaptelepbe épített vízfogyasztásmérőt alkottak.

Mindhárom mérőnek más volt a célja: az egyik egy hagyományos vízóra módján számoló, de vicces formájú, színes, gyerekek tekintetét vonzó ketyere lett, amely a cseperedő generáció tudatosságát igyekszik fokozni. A második nem csak a kiengedett víz mennyiségét, de a használt melegvíz előállításához szükséges energia mennyiségét is jelzi. A képen látható, Henry Ellis-Paul által tervezett mérő azt jelzi ki, hogy adott csapnyitáskor mennyi víz jött ki a csapból. Henry szerint a kapott információ megváltoztatja a felhasználó fogyasztási szokásait, mert állandóan szembesíti az esetleges pazarlással. Az ilyen mérővel ellátott csap hatalmas előnye, hogy hajsza pontosan lehet vele kívánt mennyiségeket engedni például receptekhez és teavízforraláshoz.

Forrás és az elsőként említett két vízfogyasztásmérő:

<http://architectures.danlockton.co.uk/2007/06/28/changing-behaviour-water-meter-taps/>

Új mosógép a Whirlpooltól

Megjelent az első meleg vízre csatlakoztatható mosógép a hazai piacon

Miért kellene külön pénzt és energiát fordítanunk arra, hogy mosógépünk megfelelő hőfokra melegítse fel a mosáshoz szükséges vizet, ha megtehetjük ezt egyszerűen úgy, hogy rögtön a melegvízes csapra kötjük? A kérdés költőinek tűnik, de csak mostantól az, hisz a Whirlpool AWOE 91400-as mosógépe a közelmúltban került a boltokba, és egyelőre egyedül kínálja a piacon a meleg vízre csatlakozás lehetőségét. Könnyű belátni, hogy villamos energiát és pénzt takaríthatunk meg, ha mosógépünknek nem a hideg, hanem a meleg vizet kell a kívánt hőfokra felmelegítenie a megfelelő mosási minőség eléréséhez.

Egy pár tulajdonság: A+/A fogyasztási kategória; 9kg kapacitás; melegvízes csatlakozás; 14 program; LCD kijelző

Ára: 136.500 Ft

Forrás és további információ:

http://www.csaladihaz.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=278:uj-mosogep-a-whirlpooltol&catid=3:hirek-roviden&Itemid=67

A NOE Régióközpontjai, a régiós titkárok elérhetőségei

Régió	Régiós titkár	E-mail
Felső-Duna (Győr)	Horváth Hajnalka Tel.: 70/776-0011	horhajni@gmail.com
Balaton (Lesencetomaj)	Molnárné Budai Angelika Tel.: 70/614-4978	angelika.budai@gmail.com
AI-Duna (Pécs)	Várdainé Kiss Krisztina Tel.: 70/332-3514	vardaikr@t-online.hu
Észak- Magyarország (Fót, Eger)	Bertalan Zoltánné, Angéla Tel.: 70/339-2955	bertalan.z@fibermail.hu
Közép- Magyarország (Monor)	Szönyiné Gábor Mária Tel.: 70/934-3339 Vítálsiné Malik Judit Tel.: 70/934-3340	szonyis@monornet.hu juveno@citromail.hu
Felső-Tisza (Püspökladány)	Szilágyiné Kerekes Margit Tel.: 70/776-0877	sznkmmar@gmail.com
Dél-Alföld (Orosháza)	Benedek Szilvia Tel.: 70/332-3509	bszilvi0502@freemail.hu

Szerkeszti: Antal Orsolya és Vadovics Edina
Közreműködött: Baranyi Gabriella és Vadovics Kristóf
Design: Iconica Bt.
Szerkesztőség: GreenDependent Egyesület
2100 Gödöllő, Éva u. 4.

Tel.: 00-28-415-691
E-mail: info@greendependent.org
Honlap: www.greendependent.org
Nagycsalád – kis lábnyom program: www.kislabnyom.hu
Az első két havi szám kivételével megjelenik minden második héten.